

versos i subtils —o no tan subtils, a voltes— que més d'un va anar posant a la marxa normal de l'Associació ja d'ençà del primer acte: una conferència, en català i anunciada també en català, del professor Dr. Oriol Anguera, resident en aquell temps i per raons polítiques a l'Argentina. Aquesta Associació té, per la seva ja llarga vida, el caràcter de desmentiment d'aquella afirmació que pretén que Granollers és "ciutat de pas", no sols perquè gent diversa, vinguda de procedències també diverses, hi ha trobat punt de fixació, sinó perquè la manca d'arrelament i la precipitació amb què moltes iniciatives són portades a terme les fa desaparèixer gairebé amb la mateixa rapidesa amb la qual sorgeixen.

És possible que aquestes ratlles, ràpidament improvisades per respondre la invitació amable de col·laborar en una publicació tan ben plantejada com aquesta, siguin només una mena de remembrança, amb ben poca transcendència més enllà del record personal. Potser sí. M'ha semblat, però, que d'alguna manera podia retre un homenatge, personal també, ben segur, a aquest carrer, impersonal, sense perfils especials, que és el Torras i Bages, sobretot en un moment que ja ha deixat de ser allò que era, perquè el "matadero" ha desaparegut, la urbanització ja fa anys que li ha fet perdre el caràcter de frontera oberta als camps. El carrer hi ha guanyat. S'eixampla ja des de la carretera, en un començament que sempre ha resultat d'un cert interès gràcies a l'edifici modernista que, encara que tingui façana a la carretera, té uns darreres no menyspreables que donen al Torras i Bages. Un carrer que, avui sobretot, acaba flanquejat, abans d'arribar al Congost, per un parc magnífic que era impensable quan anàvem a córrer i a tirar rocs per aquells indrets.

Granollers, com deia en començar, és ple d'aquests carrers sense fesomia. Molts granollerins, però, poden donar testimoni de com la seva vida l'han anat fent indrets que, per a cada un d'aquests granollerins, sí que contenen càrregues importants de vida. I, en definitiva, això és el que compta: les persones més que no pas els monuments o les reeixides urbanístiques. En el meu cas, i per arrodonir aquesta geografia urbana, caldria posar-hi també alguns noms de persones que, en realitat foren els qui aconseguiren que jo pogués incorporar-me amb possibilitats reals a un món en el qual m'he pogut desenvolupar amb una certa facilitat. Això reclamaria un nou comentari, més extens, certament, que no pas aquest. El lector haurà comprovat, però, que sí que he esmentat un nom: és el de Salvador Llobet, perquè el considero imprescindible. I aquestes paraules volen ser alhora, i per a ell, un homenatge i un reconeixement personals.

Josep Verde i Aldea